

Ytringsfrihed på OUH?

"Som ansat i Region Syddanmark kan og skal man kunne ytre sig offentligt, hvis man ønsker det, og at opfordre til ikke at gøre det, uanset formen, er ikke i tråd med det. Og det skal vi agere efter og tage ved lære af".

Sådan skrev regionsrådsformand Stephanie Lose på Facebook¹ den 20.11. i forlængelse af, at over 100 læger havde sendt hende og de øvrige kandidater til Regionsrådet et åbent brev. Hun skrev det til en medarbejder på Odense Universitetshospital (OUH) som reaktion på at få refereret ordlyden af en mail, han havde modtaget fra sin ledende overlæge. Mailen udgjorde oplægget til den kammeratlige samtale, som medarbejderen var blevet indkaldt til efter to kritiske debatindlæg i hhv. Ugeskrift for Læger² og Dagens Medicin³.

Mailen lød:

"Kære [medarbejder]

Oplæg og baggrund for dagens møde, iht. mail fra [direktør OUH]: "Jeg vil ikke, som jeg dybest set skrev til ham i går, ikke hænge uenighederne ud på de nationale medier. Vi skal i fællesskab forsøge at løse problemerne internt. [ledende overlæge], du kan jo informere ham om, at der arbejdes på sagen, og så kunne han jo overveje at give os arbejdsro..."

Vi ses

[ledende overlæge]"

Direktionens ønske/forventning om at lukke den offentlige debat ned fremgik således umisforståeligt af oplægget til samtalen – og ifølge den pågældende medarbejder ligeledes af den efterfølgende samtale.

Stephanie Lose kunne tilsyneladende godt se, at ordlyden lagde op til som minimum selvcensur, og at der absolut ikke fremgik noget ønske om en uddybende drøftelse af medarbejderens bekymringer for ikke, inden for de givne rammer på arbejdspladsen, at kunne leve op den strenge fortolkning af autorisationslov og journalføringsbekendtgørelse, landsrettens dom i Svendborgsagen lægger op til. En bekymring medarbejderen deler med ganske mange kolleger: Således har facebookgruppen "Læger for et bedre sundhedsvæsen" og dermed #detkuhaværetmig-bevægelsen over 6000 medlemmer, og hvis man sætter det i forhold til antallet af erhvervsaktive blandt lægeforeningens medlemmer, så er der grund til at tro at mindst hver femte danske læge bekymret. Og det er uden at medregne bekymrede læger, der ikke er på Facebook.

Den 24.11. har I som direktion på OUH reageret. Men ikke i tråd med ovenstående udmelding fra den netop genvalgte regionsrådsformand ved at agere svarende til den, tage ved lære af den og undskylde overfor den pågældende medarbejder, at I har foranlediget hans afdelingsledelse til i jeres navn at krænke hans basale demokratiske rettigheder. I stedet har I trodsigt og udokumenteret fremført, at samtalen skulle have haft et andet formål end det, der fremgik af oplægget, som medarbejderen modtog.

Det har I valgt at gøre I en mail sendt bredt ud til alle afdelinger på OUH, hvori medarbejderens bekymring desavoueres som et påtænkt – altså INTENDERET – lovbrud. Jeres udlægning står i skarp modsætning til det synspunkt, som ellers var forbilledligt klart fremført i medarbejderes debatindlæg: nemlig at hele sygehusvæsenets indretning, herunder OUHs, ikke gør det muligt selv med de bedste intentioner at honorere de arbejdsgange, landsrettens dom forudsætter, uden at patienternes behov kommer til kort. Som følge heraf vil der UTILSIGTET ske lovbrud – hvis altså man loyalt forsøger at leve op til OUHs motto om ”Patienten først”.

I planter dermed en uretmæssig mistanke om kriminelle intentioner, og I gør det ikke blot for så vidt angår den pågældende medarbejder. I gør det over for samtlige læger, der vælger at prioritere patienternes behov for lægehjælp og passer deres arbejde til trods for deres bekymring for egen retsstilling, mens vi alle venter på Højesterets afgørelse i Svendborgsagen.

Denne bortforklaring af et overgreb på grundlæggende rettigheder sker selvom man skulle synes Ombudsmandens vejledning til myndigheder om hvordan de undgår at krænke de ansattes ytringsfrihed var lige til at gå til. Denne vejledning blev givet sidst en region var ude i et stærkt kritisabelt ærinde, og den lyder som følger: *”En myndighed bør ikke henvende sig til en ansat, der har fremsat offentlige udtalelser, som er kritiske overfor myndigheden, medmindre det kan påvises, at myndigheden ved henvendelsen varetager et sagligt formål. (...) Myndigheden må på forhånd gøre sig klart, hvad den ønsker at opnå med henvendelsen. Myndigheden skal også sikre, at henvendelsen foregår på en sådan måde, at der ikke er risiko for, at den bliver opfattet som forsøg på at få den ansatte til at afholde sig fra at ytre sig kritisk i den offentlige debat.”*⁴

Ville det have været et sagligt formål at få uddybet medarbejderens synspunkter? Bestemt. Men fremgik et sådant formål af oplægget til samtalen? På ingen måde. Havde det så endda fremgået af konteksten, men det gjorde det endnu mindre. Medarbejderens kommentarer til direktionens egne skrāsikre og bagatelliserende debatindlæg var ikke blevet værdiget med så meget som et svar – for slet ikke at tale om en interesseret nærmere efterspørgsel. Det i jeres mail af 24.11. gengivne samlede oplæg til samtalen til medarbejderens afdelingsleder affejede samtidig enhver diskussion af substansen i debatindlæggene ved at henvise til af alle ting en juridisk vurdering – hvor alle klinikere jo ved, hvor tæt føling jurister har med hvad der er muligt og ikke er muligt i den kliniske virkelighed. Mon ikke det, juristen samtidig reelt havde forholdt sig til, var et andet spørgsmål end det, medarbejderen har rejst: nemlig om hvorvidt den øjensynligt bestående retstilstand, landsrettens dom har afdækket i Svendborgsagen, er kompatibel med de faktiske rammer i klinikken? Og mener I virkelig, at I med oplægget i mailen har sikret jer mod risikoen for, at samtalen blev opfattet som forsøg på at få den ansatte til ophøre med at ytre sig kritisk i den offentlige debat?

Vi savner en erkendelse af, at rituelle besværgelser af ytringsfriheden fra ledelsen ikke er meget værd, når de fremsiges i samme åndedrag som et ønske/en forventning til en medarbejder om ikke at bruge samme frihed. Det vækker ikke just tillid.

Lidet tillidsvækkende er desværre også det samlede billede, der tegnes, når man sammenholder jeres mail fra den 24.11. med den hidtidige ageren i relation til Svendborgsagen. Trin for trin træder en bekymrende rød tråd tydeligt frem:

- Startende i en afdeling, hvor en tillidsmand, der rejser veldokumenterede arbejds- og uddannelsesmiljøproblemer, bliver fremstillet som problembarn og hvor medarbejderne generelt frygter repressalier, hvis de udtaler sig kritisk. Alt imens direktionen benægter kendskab til problemerne, hvilket står i kontrast til fællestillidsmandens udsagn⁵;
- over fællestillidsmændenes pludselige uvillighed til at tale med pressen efter et møde med direktionen⁶;
- videre over direktionens besværgelse af at have handlet⁷ så man må forstå der "ikke er noget at komme efter" uagtet et noget andet indtryk hos faglige organisationer og inspektorer⁵;
- via de gentagne affejninger og bagatelliseringer af bekymringer rejst i flere debatindlæg, der retter sig mod konsekvenserne af landsrettens dom i Svendborgsagen for sundhedsvæsenet, herunder for den etablerede, reelle journalføringspraksis, uagtet hvor bredt bekymringerne bliver delt "på gulvet" blandt medarbejdere, der har direkte patientkontakt og dermed et indblik i den daglige drift, uden at se den gennem måltal og andre surrogatmål^{5,8,9};
- trækker tråden sig hen til den samlede direktions faktuelte urigtige påstande om støtte til den dømte læge i Svendborgsagen i et gennemskueligt forsøg på at formildne folkestemningen¹⁰;
- og fortsætter som vist ovenfor med reaktionen på de to debatindlæg fra en lokalt ansat, lægeligt senior medarbejder, som mødes med en umiddelbar kammeratlig samtale funderet i ønsket om arbejdsro for ledelsen¹¹;
- via tillidsmænd, der i samlet flok ikke længere ønsker/tør at udtale sig¹²;
- og frem til den aktuelle mail fra den 24.11, hvor I som direktion - uden kritisk refleksion over egen ageren - fremstiller medarbejderens oplevelse af at få mundkurv på, som havde vedkommende set spøgelse.

Streg for streg tegnes et alarmerende billede af en arbejdsplads, hvor det samlet set fremstår som at medarbejdernes vurdering af egne vilkår negligeres, underkendes og undertrykkes, og hvor direktionen ikke synes at stille sig tilfreds med sit monopol på at udtale sig på institutionens vegne. Snarere synes den at tilstræbe – ja nærmest forvente – et monopol på at udtale sig i det hele taget, og det tilsyneladende uden at lade sig begrænse af de faktiske forhold, så længe det udmeldte forekommer mediemæssigt opportunt.

Vi kan kun gisne om, hvor omfattende skader OUH vil lide som følge af dette billede; både i forhold til rekruttering, trivslen blandt de ansatte og OUH's anseelse rundt om i landet. Vi vil derfor hermed på det kraftigste opfordre jer til at træde et skridt tilbage og gøre jer helt grundlæggende overvejelser om jeres egen ledelsesageren og den ageren, I har forledt til - har den været egnet til at (re-)etablere og/eller fastholde den tillid, der nødvendigvis må være mellem "maskinrum og kommandobro", for nu at bruge det udtryk, den modige medarbejder selv brugte for at strække hånden ud til en åben og ærlig dialog¹¹? En dialog, I med jeres mail den 24.11. på ny har vanskeliggjort forudsætningerne for.

Med venlige og stærkt bekymrede hilsener

Tobias Ramm Eberlein, Chadi Abdel-Halim, Birgitte Skærbæch Aggerholm, Anika Ajdacka, Mikel Alberdi-Saugstrup, Nikolai Albert, Iza Alfredsen, Sumera Sadiq Ammanat, Louise Møller Andersen, Helene Schou Andersen, Nanna Andersen, Jacob Keller Andersen, Sofie Alleroed Andersen, Karin Andersen, Rikke Andersen, Kathrine Erdmann Andersen, Stine Brøndum Andersen, Marius Andersen, Louise Holt Andersen, Malene Floee Andersen, Emilie Andersson, Rikke Toft Bak Andreassen, Camilla Lundegaard Asferg, Mads Astvad, Tara Elisabeth Holm Atkins, Jeppe Holm Atkins, Alexandra Wimmer Aune, Charlotte Møller Ayyad, Allan Bach, Sara Koed Badre-Esfahani, Marie Bak, Steen Balsløv, Cæcilie Larsen Bang, Julie Strauss Wandall Barkou, Kristoffer Toldam Bartels, Kim Bartholdy, Nina Bashir, Allan Bayat, Camilla Louise Nørgaard Bech, Kira Kristiane Bech, Bonnie Bruun Bechsgaard, Dorte Bechtold, Louise Mølenberg Begtrup, Charlotte Bendtsen, Rasmus Buck Bendtson, Stinne Holm Bergholdt, Sarah Biering-Sørensen, Linda Billeschou, Pål Elisa Bindselev, Karina Okkels Birk, Thomas Birkelund, Mia Lund Bjerg, Maja Carsting Bjerrum, Maya Xania Bjørn, Eva Marie Blank, Anne Bastholm Blicher, Signe Boe, Odolina Bonfanti, Camilla Skovvang Borg, Katrine Borum, Helene Borup, Ditte Rosita Borup, Eske Brand, Pernille Bendorf Brandt, Marianne Breds, Nicoline Kirk Bro, Lasse Bro, Ida Agerkrog Bro, Jesper Broesby, Signe Bruun, Lina Buchwald, Anne Bukh, Maria Bundgaard, Annalea Buntzen, Elisabeth Busk, Sedrah Butt, Mikkel Bøgeskov, Renee Anita Bøgeskov, Michael Callesen, Ellen Gram Christensen, Signe Christensen, Carina Ørts Christensen, Winnie Lykke Christensen, Puk Sidelmann Christensen, Helga Gøtke Christiansen, Stine Hedegaard Christoffersen, Lene Maria Ørts Clemmensen, Line Dahlstrøm, Karina Dall, Jens Dalsgaard, Anna Danielsdottir, Maria Bohr Dawids, Benjamin Finn Denta, Peter Doering, Jannie Dressler, Dorte Høj Drostrup, Hannah Hamilton Dutoit, Nethe Malik Eichen, Signe Eiland, Maja Johanne Eliassen, Thomas Elkmann, Sandra Elnegaard, Claes Falkenberg Elvander, Katrine Emmertsen, Martina Vachatova Eriksen, Peter Esbech, Christian Winther Eskelund, Katrine Eskildsen, Casper Falster, Cecilie Haase Faurholt, Ida Liebe Felsted, Charlotte Fergo, Maja Filipovic, Tone Folkedal, Louise Kuhlmann Frandsen, Mathilde Kirstine Frederiksen, Christine Fribert, Marie Friis, Morten Kiel Frost, Katarina Funch, Pia Møller Faaborg, Dorte Gad, Stine Fjendbo Galili, Tina Søndergaard Galle, Mathias Galthen-Sørensen, Eline Kirstine Gantzhorn, Louise Geertsen, Louise Nør Gim, Pia Holland Gjørup, Sophie Ascanius Felding Goul, Eva-Marie Gram-Kampmann, Pernille Kock Grave, Tine Nygaard Gregersen, Caroline Gren, Maria Grevit, Anne Grosen, Katja Grønbæk, Trine Langfeldt Hagen, Leonora Hager, Lars Halberg, Anne Hald, Ellen Hamborg-Petersen, Martin Bruun Hansen, Torben Smidt Hansen, Joe Hansen, Nina Højer Hansen, Helle Hansen, Berit Hansen, Malene Hentze Hansen, Merete Bendorff Hansen, Tanja Stenbæk Hansen, Anne Mette Gajda Harbo, Charlotte Gry Harmsen, Sophie Hauerberg, Camilla Ibsen Hauge, Charlotte Hauge, Lærke Walther Junggreen Have, Stine Hebsgaard, Sara Heebøll, Mathias Gottschalck Heide, Neel Maria Helvind, Louise Inkeri Hennings, Jeppe Linander Henriksen, Jan Herzog, Tina Heyckendorff-Diebold, Astrid Hjelholt, Nikolaj Hjortholm, Søren Hoberg, Henrik Hoffmeyer, Jesper Holbeck-Brendel, Malene Hollingdal, Morten Holm, Lise Holm, Jens Hornshøj, Thorbjørn Hubeck-Graudal, Andreas Fløe Hvass, Lone Damkiær Høffding, Kristine Wiborg Høgsbjerg, Martha Haahr, Nina Imbæk, Ylva Skovsberg Ivraeus, Mads Emil Jacobsen, Sandra Hammer Jagd, Lisa Jakobsen, Laura Sarkisian Jangaard, Kristian Nørholm Jensen, Anne-Sofie Houlberg Jensen, Thor Knak Jensen, Niels Martin Jensen, Marie Maj Jensen, Jesper Jensen, Patricia Jensen, Kristine Jensen, Anna Gry Jenstrup, Sarah

Jeppesen, Stefan Starup Jeppesen, Lene Marie Jepsen, Hans Søre Riis Jespersen, Lise Johansen, Mila Marie Broby Johansen, Gudny Jona, Mie Jonsson, Mette Bykjærholm Julsgaard, Helene Jung, Jeppe Kallesøe, Anne Sophie Pinholt Kancir, Sujeeva Karunahara, Ulla Jacobsen Kelly, Christina Kirkegaard, Tina Kissow, Anette Hvenegaard Kjeldgaard, Sidse Kragh Kjærholm, Uffe Klausen, Mette Kruse Klausen, Tenna Kure Klit, Stine Just Klitgaard, Thomas Kongstad, Linda Skibsted Kornerup, Lene Krabbe, Kirstine Damgaard Kring, Gert Einar Storm Kristensen, Alexandra Redzkina Kristensen, Tine Grolin Kristensen, Andreas Rosborg Kristensen, Thomas Birk Kristiansen, Mette Kristoffersen, Maria Christine Krog, Laura Krogsgaard, Niels Kryger-Baggesen, Johanne Olivia Grønne Kühl, Stine Kähler, Inger Kaalund, Amalie la Cour, Kenn la Cour, Christian Lyngsaa Lang, Tore Gyllenborg Larsen, Kristine Cederstrøm Larsen, Kristine Hjerimitslev Lassen, Nynne Lasthein-Madsen, Puk Laugen, Nikolaj Laugesen, Lykke Østergaard Laursen, Hung Le, Anne;Leegaard, Marie Lilbæk, Eva Sophie Lind, Ida Marie Lind, Birgitte Lindved, Anna Wigerstad Lossing, Line Lunau, Mai Choe Lund, Astrid Lyager, Julie Lyngsø, Bente Kjær Lyngsøe, Rikke Leander Læbel, Grith Lærkholm, Ea Papsø Løvenstein, Thyge Kjerulf Madsbøll, Anders Rørbæk Madsen, Simone Markøw, Mie Boesen Martinusen, Stine Westergaard Mathorne, Thea Mattson, Finn Kronborg Mazanti, Mathias Melgaard, Annika Isabella Merc, Jens Michelsen, Hanne Beck Mieritz, Marie Louise Holm Milo, Belinda Klemmensen Moessner, Anne-Sofie Mols, Line Molzen, Melanie Morillon, Mike Mortensen, Mette Thune Mouritzen, Hanne Mumm, Celia Møllenberg, Fie Gregersen Møller, Birgitte Ries Møller, Didde-Marie Maae, Mohammad Nasiri, Louise Lerche Navas, Anders Kjær Bay Neumann, Mai Nguyen, Helga Lind Nielsen, Cecilie Dueholm Nielsen, Mikkel Nielsen, Anne Hecht Nielsen, Mille Bækdal Nielsen, Anne Christine Nordholm, Kaja Tangen Nortvedt, Tine Nymark, Maria Schøler Nørgaard, Hans Christian Nørgaard, Henrik Nørlund, Sine Obling, Kristina Ôbrink-Hansen, Mette Marie Berggren Olsen, Katia Ohm Oreskov, Tobias Ottosen, Tinett Martensen Overgård, Jan Pallesen, Gokulan Pararajasingam, Christian Alves Køhler Pedersen, Marie-Louise Mariager Pedersen, Liselotte Juhl Stockholm Pedersen, Martin Bruno Pedersen, Mayoora Perampalam, Caroline Amalie Permin, Kajsa Petersen, Lotte Bo Petersen, Rasa Skrupskelyte Petersen, Maria Petersen, Marie Tholstrup Philipsen, Marianne Puge, Jens Pørneki, Kristian Qvist, Sailaja Rajendram, Kathrine Skovgaard Rasch, Pernille Darling Rasmussen, Mark Grønne Rasmussen, Kirstine Rasmussen, Sanne Rasmussen, Anders Helmer Rasmussen, Louise Skau Rasmussen, Britt Kaiser Rasmussen, Katrine Rasmussen, Yamuna Ratnasingham, Rikke Ratzer, Christen Ravn, Louise Redder, Nanna Brandt Reinhard, Thomas Revenfeld, Iben Ribberholt, Birgit Falk Riecke, Anja Falk Riecke, Mikael Groth Riis, Peter Riis, Anja Mølgaard Riis, Nelly Ring, Astrid Madsen Ring, Annett Christensen Rios, Mads Belger Risom, Ellen Risom, Kasper Rosenberg, Marie Catrine Rosenkilde, Signe Rosenlund, Niels Jørgen Rosenstand, Jørgen Rahr German Rossau, Ann-Kathrine Rahr German Rossau, Anne Rossel, Maren Rytter, Maria Rytter, Hafaed Amin Saidane, Camilla Samleben, Rie Sander, Rikke Meiniche Schmidt, Maria Cathrine Schmidt, Mikkel Schondel, Kim Lund Schultz, Flemming Berger Sejling, Thanusha Sellaswamy, Noa Shamir, Marie Bendix Simonsen, Jákub Simonsen, Daniel Sindhøj, Christine Skjold, Olivia Skomielsky, Tina Soltau, Tine Gjedde Sommer, Thomas Sonne, Julie Steen, Jenna Stefansdottir, Rikke Pilsgaard Svendsen, Christoffer Svinth-Johansen, Charlotte Krabbe Søre, Lisa Eilenberg Søgaard, Thomas Søgaard, Mads Søndergaard, Allan Ibsen Sørensen, Nicki Broholm Holst Sørensen, Pia Cajsja ten Voorde, Ásta Milters Theódórsdóttir, Sita LeBlanc Thilsted, Camilla Fjord Thomsen, Maria Ferløv Thomsen, Mie Gaedt Thorlund, Sofie Thorn, Eva Toft, Lars Toft,

Malene Lyngborg Tofterup, Sabrina Torrens, Mette Hoffmann Träger, Johanne Tække, Nina Tørring, Anna Rørbæk Uldall, Bertel Vinten Understrup, Marie Vad, Lars Vestergaard, Mette Dam Vestergaard, Bjarke Viberg, Sandra Rosemarie Viggers, Jesper Høeg Vinther, Anette Andersen Vittrup, Sebastian Leicht von Huth, Susanne Wammen, Majken Warming, Jesper Bo Weile, Kathrine Synne Weile, Pernille Glahn Wernlund, Signe Wiggers, Ellen Wikenfors, Sarah Winther, Karen Reinhold Wøjdemann, Sweatny Yogen, David Yoon, Sanne Holm Yücel, Alaa Zankari, Stine Zwisler, Katrine Saldern Aagaard, Mikkel Aarøe

---

¹ <https://www.facebook.com/v.stephanie.lose/posts/1974010646257945>

² <http://ugeskriftet.dk/debat/svendborgsagen-pas-paa-koeen-ved-haandvasken>

³ <https://dagensmedicin.dk/direktionen-kan-ikke-loebe-ansvaret-svendborgsagen/>

⁴ http://www.ombudsmanden.dk/find/nyheder/alle/laeges_ytringsfrihed/

⁵ <https://www.fyens.dk/fynsamtsavis/Haard-kritik-fra-Yngre-Laeger-Daarligt-arbejdsmiljoe-paa-OUH-og-Svendborg-Sygehus-er-til-fare-for-patienterne/artikel/3187273>

⁶ <https://www.fyens.dk/fynsamtsavis/Regionspolitikere-Sygehusledelse-skal-i-dialog-med-yngre-laeger/artikel/3187656>

⁷ <http://ugeskriftet.dk/debat/ouhs-ledelse-har-handlet-paa-svendborgsagen>

⁸ <https://dagensmedicin.dk/vi-har-handlet-paa-svendborgsagen/>

⁹ <https://www.b.dk/kommentarer/svendborg-sagen-laege-journaler-gavner-baade-patienter-og-medarbejdere>

¹⁰ <https://dagensmedicin.dk/direktionen-bakker-selvfoelgelig/>

¹¹ <https://dagensmedicin.dk/kristian-roerbaek-madsen-moede-ledelsen-forsoeg-paa-knaegte-min-ytringsfrihed/>

¹² <http://ugeskriftet.dk/nyhed/ouh-direktion-foelgegruppe-skal-se-paa-journalfoering>